

Lumea după al doilea război mondial

Reconstrucția economică:

- după 1945 evoluția societății din vestul Europei s-a orientat în cele două direcții de dezvoltare:

1. dezvoltarea individuală a statelor;
2. realizarea unității europene;

Perioada cuprinsă între 1945 -1975 ,a fost denumită de către francezi „Cei 30 de ani glorioși” , de către anglo – americani „ Epoca de Aur”, iar în Italia și Germania s-a vorbit despre „Miracole ”.

Modelul economic al regimului comunist:

- proprietate de stat,
- planificare centralizată
- industrializare rapidă

Trăsăturile generale ale statelor din Lumea a Treia:

- state eminentemente agrare,
- neindustriale
- conduse de un partid unic de guvernământ și care au alunecat spre regimuri politice de tip militar

- A avut loc Revoluția tehnico -stiintifica

ARGUMENTEAZĂ importanța stopării războaielor, enumerând o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale :

« Al Doilea Război Mondial a fost martorul unor atrocități la scară globală împotriva populației civile a mai multor națiuni implicate în conflagrație.

Germanii au ucis între 11 și 24 de milioane de civili în acte atent plănuite, care pot fi caracterizate doar ca genocid și crimă în masă, acțiuni care aveau de multe ori prioritate în fața nevoilor militare presante.

Uniunea Sovietică și Japonia au folosit sistemul lagărelor de muncă, uneori împotriva propriilor cetățeni.

Japonia a ucis aproximativ 6 milioane de cetățeni în zonele ocupate, iar URSS aproximativ 4 milioane, din care jumătate erau cetățeni sovietici.

Britanicii au supus bombardamentelor-covor mai multe orașe germane, (în parte ca răspuns la bombardamentele germane asupra Londrei), dar au continuat aceste atacuri chiar și după ce valoarea lor strategică a devenit incertă, (este cazul bombardării Dresdei din 1945).

Astfel de bombardamente au dus la moartea a sute de mii de civili germani. Mai mult, aviația aliată anglo-americană a dus la îndeplinire mai multe bombardamente strategice asupra orașelor japoneze, în care zonele industriale erau întrețesute cu cele civile, ducând la moartea sutelor de mii de civili.

Aceste atacuri au culminat cu lansarea celor două bombe nucleare de la Hiroshima și Nagasaki. Proporțiile atrocităților celui de-al Doilea Război Mondial fac parte din moștenirea războiului și au un impact de durată asupra civilizației umane.

În Al Doilea Război Mondial s-au petrecut primele bombardamente la scară mare împotriva zonelor locuite. Germania a bombardat ținte civile din prima zi de război.

În primele zile de război, guvernul britanic a ordonat avioanelor să respecte strict regulile internaționale ale războiului, care interziceau bombardarea civililor, dar aceste restricții au fost relaxate treptat, până la a fi total abandonate, în 1942.

Până în 1945, bombardamentele strategice ale orașelor au fost folosite la scară largă de ambele tabere aflate în conflict. Bombardamentele germane ale orașelor poloneze, rusești, englezești și iugoslave sunt responsabile pentru moartea a aproximativ 600.000 de civili. Bombardamentele strategice ale aliaților anglo-americani asupra orașelor Axei, (Tokyo, Hamburg și Dresda), ca și folosirea bombei nucleare americane împotriva a două orașe japoneze, Hiroșim și Nagasaki, au ucis aproximativ 400.000 de germani și între 350.000 și 500.000 de japonezi.

Fără a fi o scuză pentru cei care au bombardat, neselectiv, ținte civile și militare, trebuie spus că, în cazul orașelor japoneze, atelierele și uzinele erau situate în preajma zonelor locuite, uneori întrețesute cu acestea, ceea ce îngreua foarte mult sarcina celor care urmăreau atacarea mașinii de război nipone.»

Fisa de lucru nr. 1

„Patru lucruri pareau clare pentru oamenii care luau decizii in domeniul economic. Catastrofa interbelica (marea criza economica) se datorase in mare masura prabusirii comertului global si a sistemului financiar si fragmentarii ulterioare a lumii in economii nationale asa-zis autarhice sau imperii. Sistemul global fusese candva stabilizat de hegemonia sau cel putin de centralizarea economiei britanice si de moneda sa, lira sterlina.

In perioada interbelica, Marea Britanie si lira nu mai erau suficient de puternice pentru a duce aceasta greutate, care acum putea fi preluata numai de Statele Unite si de dolar. In al treilea rand, Marea Criza se datorase esecului pietei libere fara restrictii. De aici inainte, piata va trebui sa fie suplimentata sau sa functioneze in cadrul planificarii publice si al managementului economic. Si, in sfarsit, din motive sociale si politice, somajul in masa nu are voie sa revina.”

(Eric Hobsbawn, *O istorie a secolului XX*, 1999)

Identificati in cadrul textului cele patru elemente de politica economica avute in vedere de factorii de decizie in perioada postbelica.

Fisa de lucru nr. 2

Planul Marshall

Pentru a ajuta statele europene sa se refacă dupa razboi si pentru a le feri de influenta propagandei comuniste, S.U.A. a oferit tuturor tarilor europene un ajutor financiar, numit *Planul Marshall* (dupa numele generalului care l-a conceput in 1947). Planul a fost acceptat de 16 state europene, printre care Franta, Marea Britanie, Italia, Grecia sau Republica Federala Germania. Ele au primit, in total, 13 miliarde de de dolari.

Pe baza textului raspundeti la intrebarile;

1. **Ce a insemnat planul Marshall pentru statele europene?**
2. **Care au fost statele care au beneficiat de cel mai important ajutor in cadrul proiectului Marshall**

Fisa de lucru nr. 3

Criza petrolului

Cresterea de patru ori a pretului petrolului in 1973 a determinat scaderea drastica a economiilor tarilor industrializate, inflatia s-a triplat si somajul s-a dublat. Al doilea soc s-a petrecut in 1979, (...) cand cheltuielile petroliere au dus la dereglarea sistemului monetar international. (Raportul Mac Cracken despre crizele din 1973 si 1979)

Care au fost consecințele crizei petrolului asupra economiei statelor industrializate?

Fisa de lucru nr. 4

Citiți cu atenție textul de mai jos și răspundeți la următoarele cerințe:

„Treizeci-patruzeci de fabrici se înalță ..... În jurul acestora sunt presărate la întâmplare locuințele fragile ale săracilor ..... Străzile ..... prezintă imaginea unei lucrări ..... incomplete.... Unele din acestea sunt pavate, dar cele mai multe sunt denivelate și noroioase, înghițând piciorul trecătorului sau căruța călătorului. Grămezi de murdărie, dărâmături de clădiri, ochiuri de apă stătută și rău mirositoare se ivesc din loc în loc..... Ridicați-că privirile și de jur împrejurul acestei piețe veți vedea înălțându-se imensele palate ale industriei. Veți auzi zgomotul furnalelor, șuierul aburului. Aceste clădiri uriașe împiedică pătrunderea aerului și a luminii în locuințe..... Un fum des și întunecat acoperă orașul. Printr-însul soarele se vede ca un disc fără raze. În mijlocul acestei zile neîmplinite se zbat fără răgaz 300.000 de ființe omenești.”

- a. Pe baza sursei, menționați ce consecințe are dezvoltarea industrială asupra orașului.
- b. Comparați imaginea orașului pe care o descrie sursa cu orașul de astăzi. Menționați deosebiri și asemănări. Argumentați-vă punctul de vedere.
- c. Ce măsuri se pot lua pentru a diminua efectele degradării mediului înconjurător ca urmare a dezvoltării industriale?
- d. Menționați, pe baza sursei, două cauze ale degradării mediului înconjurător.

Fisa de lucru nr. 5

APLICĂ : Care este importanța libertăților înscrise în Declarația Drepturilor Omului și Cetățeanului în viața cetățenilor actuali ?

“Declarația Drepturilor Omului și Cetățeanului proclamată la 26 august 1789 este unul dintre cele mai importante documentele ale lumii. Ea stabilea în mod solemn, sub forma de organizare a societății democratice:

- Egalitatea oamenilor în drepturi
- Recunoașterea națiunii ca izvor al suveranității

- Stabilirea celor mai importante drepturi ale omului: libertatea, dreptul la proprietate, rezistența la opresiune
- Proclamarea libertății de cunoștință și de expresie.

Prevederile Declarației stau la baza democrației moderne și a sistemelor politice de astăzi; între ele, se numără:

ARTICOLUL 1

Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de celelalte în spiritul fraternității.

ARTICOLUL 2

1. Fiecare se poate prevala de toate drepturile și de toate libertățile proclamate în prezenta Declarație, fără nici o deosebire, în special de rasă, de culoare, de sex, de limbă, de religie, de opinie politică sau de orice altă opinie, de origine națională sau socială, de avere, de naștere sau decurgând din orice altă situație. “

Fisa de lucru nr. 6

DESCRIE mișcarea de eliberare a persoanelor de culoare produsă în anii '60, în S.U.A. :

« **Martin Luther King Jr.** a fost un pastor baptist nord-american, activist politic, cunoscut mai ales ca luptător pentru drepturile civile ale persoanelor de culoare din Statele Unite ale Americii.

El a ținut un discurs cu durata de cca. 17 minute, cunoscut ulterior sub numele de "I Have a Dream" (Am avut un vis), discurs ce va deveni celebru.

Partea cea mai cunoscută și mai citată, în care King se detașează oarecum de textul original pregătit anterior, se datorează probabil Mahaliei Jackson, care i-ar fi șoptit la ureche: "vorbește-le despre vis". King a spus atunci, citez:

"Vă spun azi, prieteni - chiar dacă va trebui să dăm piept cu greutățile de azi și de mâine, că am avut un vis. Este un vis cu rădăcini adânci în visul american. Am visat că într-o zi, această națiune se va ridica și va înțelege adevărul cuprins în crezul său: susținem că acesta este evident - toți oamenii se nasc egali. Am visat că într-o zi, pe dealurile roșii din Georgia, copiii foștilor sclavi vor sta la aceeași masă cu copiii foștilor proprietari de sclavi. Am visat ca într-o zi, statul Mississippi însuși, stat în care te gâtuie injustiția, stat în care te gâtuie oprimarea, să se transforme într-o oază de libertate și justiție. Am visat că cei patru copii ai mei vor trăi într-o zi în mijlocul unei națiuni în care nu vor mai fi judecați după culoarea pielii, ci după calitățile lor."

"I Have a Dream" este considerat astăzi unul din cele mai bune discursuri din istoria Americii.

Marșul ce a urmat, dar în special discursul emoționant al lui King, au contribuit din plin la promulgarea în SUA a *Civil Rights Act* în 1964. Aceasta a pus capăt segregării (separării) negrilor de albi în locurile publice din SUA ca și discriminării la angajare pe bază criteriilor de rasă, culoarea pielii, religie, sex sau apartenență națională.